

DE WEG
NAAR MEZELF

Nora Monsecour

DE WEG

Danseres,
transgender
én vrouw

NAAR MEZELF

WWW.LANNOO.COM

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met nieuwe, interessante aanbiedingen.

VORMGEVING: Studio Lannoo

OMSLAGFOTO: © Tine Claerhout; gemaakt in opdracht van *Nina Magazine* (20 oktober 2018). Styling: Amke Rijkenbarg. Haar en make-up: Isolde Roels.

Locatie: KASK, Gent

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2019 en Nora Monsecour

D/2019/45/498 – ISBN 978 94 014 6104 7

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord 7

1. De operatie 11
2. Mijn kindertijd 35
3. De balletschool 57
4. Mijn jeugd 85
5. De cirkel is rond 109
6. De film *Girl* 115
7. We hebben het recht 127
8. Liefde 135
9. Ons gezin 165

Dankwoord 183

Eindnoot 187

‘Er is geen betere
definitie voor het woord
schoonheid dan Nora te
zien en horen spreken.
Ze is mijn muze,
de persoon aan wie ik als
persoon en als filmmaker
onnoemelijk veel te
danken heb. Nora is een
herinnering aan het eren
van de meest oprechte
versie van wie we zijn.’

Lukas

Voorwoord

Beste lezer,

Ik ben Nora Monsecour, een jonge vrouw van 23 en professionele hedendaagse danseres. Daarnaast ben ik transgender. Geboren als meisje met het lichaam van een jongen, met een geslachtsdeel dat mij niet toebehoorde.

Het grootste deel van mijn leven stond in het teken van twee dromen: mijn wens om lichamelijk van geslacht te veranderen en mijn droom om een danscarrière uit te bouwen. Het was een reis vol leerrijke lessen, obstakels, verdriet en pure vreugde en geluk. Het was een weg naar mezelf, waarbij ik moest vallen maar vooral weer op ging staan.

Al die herinneringen, avonturen en levenslessen heb ik tijdens mijn leven neergepend en verzameld. Omdat ik wist dat er ooit een dag zou komen dat ik ze allemaal zou willen bundelen en delen met de wereld.

Ik voelde een noodzaak om al mijn gevoelens, positief of donker, neer te pennen om zo een deel van mijn leven af te sluiten en verder te kunnen op het pad dat ik aan het bewandelen ben. Als kind al droomde ik ervan om een boek te hebben, een document dat bewijst dat mijn pijn, mijn verdriet en mijn harde werk niet voor niks zijn geweest. Dit

boek is voor mij vandaag ook een manier om trots te leren zijn op wat ik in mijn prille, jonge leven heb bereikt.

Waarom dan niet gewoon thuis een dagboek bewaren? Moet iedereen mijn leven kennen in al haar details en facetten? Ik heb het me vaak afgevraagd. Maar ik geloof in de kracht van verhalen en gevoelens delen; in het creëren van een kettingreactie waarbij mensen eerlijk en oprecht worden over wat ze zelf hebben meegemaakt. Want hoe meer men verscheidenheid laat zien, hoe meer diversiteit onze wereld zal kennen. Men kan enkel veranderen wat men kent. Daarom wil ik jou mijn verhaal leren kennen. In de hoop dat we zo meer verdraagzaamheid, empathie en respect voor elkaar zullen hebben. En in de hoop dat ik een boodschap van hoop, moed en vreugde kan doorgeven.

In de eerste plaats schrijf ik dit boek voor mezelf, omdat ik het aan mezelf verschuldigd ben om trots te zijn op mijn leven. Want dat was ik lange tijd niet. Ten tweede wil ik aan jullie, de lezer, tonen dat ik zo veel meer ben dan enkel het label 'transgender'. Ik ben een mens van vlees en bloed, die dezelfde vragen en dilemma's heeft als elke andere mens. We kennen allemaal momenten van onzekerheid, verdriet, liefde en vertrouwen, zij het in verschillende vormen. Maar de essentie is hetzelfde. Ik hoop dat dit boek laat zien dat we van elkaar kunnen leren. Dat we als mensen verschillend kunnen zijn, maar dat we dezelfde emoties kennen.

Ik heb dit boek ook geschreven voor jonge transgenders. Er zullen mogelijk anekdotes in dit boek staan die je angstig maken, maar ik hoop dat je ook verhalen zult lezen die je

hoop geven. Laat dit boek een bewijs zijn dat opgeven geen optie is en dat je het waard bent om je dromen te verwezenlijken. Ik geloof in jou, jij kunt dit aan. Zie mijn verhaal als een duwtje in de rug om op te komen voor jezelf, om in jezelf te geloven en de wereld met een brede glimlach in de ogen te kijken.

Mijn verhaal met jullie delen doe ik met een flinke portie angst en onzekerheid. Ik wil niet als voorbeeld der transgenders bestempeld worden. Niet uit schaamte, maar uit liefde voor al die andere verhalen die zoveel transgenders met zich mee dragen. Ook jullie hebben het recht gehoord te worden. Laat dit boek daar mee aan bouwen.

Mijn grootste wens is om simpelweg als mens gezien te worden. Iemand die graag danst en waarbij de sticker 'transgender' een bijzaak is. Je een kijkje in mijn leven geven is best spannend, maar ik weet dat je dingen zult herkennen uit je eigen leven. Dat je dezelfde emoties hebt gevoeld, gelijkaardige dingen hebt meegemaakt. Laat dit nog maar eens het bewijs zijn dat we niet van elkaar verschillen.

De weg naar mezelf is nog niet bewandeld. Ik weet dat ik nog een mooie route heb af te leggen, en ik kijk uit naar het vervolg. Het schrijven van dit boek is alvast een vlaggetje dat ik op mijn pad kan inplanten.

Ik wens je veel leesplezier en onthoud: *'If you can dream it, it can be done. But you will have to work hard for it.'*

Nora

This is my life...
let me live, let me live.

– Shirley Bassey

1. De operatie

‘Op 19 juni staat de operatie gepland. Heb je nog vragen?’ De chirurg zit tegenover me. Ik schud mijn hoofd. Natuurlijk heb ik geen vragen meer. Ik bereid me hier al jaren op voor. Eindelijk is het zover.

Sinds ik twaalf ben, sta ik op de wachtlijst voor een geslachtsoperatie. Ik heb ontelbaar veel gesprekken, controles en vragenlijsten achter de rug. Ik heb genoeg van alle psychologen, wachtruimtes, spreekkamers, ziekenhuisgangen, onderzoeken en laserbehandelingen. Nu ik achttien ben, wordt alles reëel. De datum ligt officieel vast. De chirurg is er klaar voor en ik al helemaal.

Mijn ouders zitten die dag naast me, tegenover de chirurg. Ze ogen bezorgd, want ze zijn bang voor wat komen zal. Maar zelf voel ik geen enkele angst. Ik heb me nooit één keer de vraag gesteld of dit nu de juiste oplossing is. Of de operatie al mijn leegtes zal opvullen. Of het mijn leven zal verbeteren. Nu het bijna zover is, ben ik vastberadener dan ooit. Ik kan de hele wereld aan.

‘Verwacht niet dat alle donkere gedachten zomaar zullen verdwijnen na de operatie.’ De woorden van mijn psycholoog Heidi flitsen plots door mijn hoofd terwijl de chirurg verder praat. Heidi begeleidt me al sinds ik acht jaar ben.

Eén paar keer per maand ga ik bij haar langs, en zit ik in een comfortabel Ikea-stoeltje, omringd door witte muren. Verbonden in vertrouwen, na tien jaar therapie, probeert ze me in aanloop naar de operatie voor te bereiden op de realiteit. Maar ik geloof haar niet meer. ‘Ik weet honderd procent zeker dat ik me na de ingreep gelukkiger zal voelen,’ antwoord ik telkens. Ik vind het vervelend dat ze daar nog maar aan twijfelt en ik ben de laatste sessies bij haar dan ook stiller dan normaal. Ik ben moegestreden. Mijn geduld is op.

‘Zal Nora in staat zijn om een orgasme te krijgen?’ onderbreekt mijn vader mijn gedachten. De chirurg kijkt eventjes verrast op, maar geeft een duidelijk antwoord: ‘Daar hopen we op, maar een garantie kan ik niet geven.’ Ik luister amper naar wat hij zegt. Ik vind het lief dat mijn vader in mijn plaats verder denkt, maar orgasmes kunnen me op dit moment gestolen worden. Ik weet niet eens hoe het voelt: ik heb mezelf nog nooit op die manier aangeraakt. Het interesseert me zelfs niet. Ik ben nu niet bezig met mijn seksuele ontwikkeling of toekomstige seksleven. Ik wil gewoon van dat vervloekte lichaamsdeel af. Zo snel mogelijk.

Ik vraag de chirurg ook geen andere details over de operatie. Ik weet dat hij een stuk darm zal wegnemen om diepte te creëren voor de vagina. Blijkbaar – zo verneem ik pas vele jaren later tijdens een controle – ben ik een van de eerste in België die op die manier worden geopereerd. Van mijn eikel wordt een clitoris geknutseld en van de huid van

mijn penis worden de schaamlippen gevormd. Meer hoeft ik niet te weten. Hoe mijn vagina er precies uit zal zien, maakt me eigenlijk niet uit. Dat heeft geen belang – ik weet alleen dat mijn geslachtsdeel eindelijk zal zijn wat het moet zijn: dat van een meisje. Mijn vertrouwen in de chirurgen is zo groot dat ik alle mogelijke zorgen met betrekking tot de ingreep zelf kan loslaten. Wat mij betreft mogen ze me vandaag al opereren.

Het is nu nog één maand wachten op de operatie en in die periode maak ik mijn laatste schooljaar af aan het MUDA in Evergem. Als eindexamen dans ik een solo voor de jury, terwijl Shirley Basseys *This is my life and I don't give a damn for lost emotions* door de boxen galmt. Mijn lichaam neemt het helemaal over van mijn denken en ik verlies mezelf in de muziek. Dit kan de laatste keer zijn, besef ik, dat mijn lichaam de vibraties van Shirley Basseys stem voelt. Voor het podium zie ik de juryleden zitten, ze pinken een traan weg. Het zijn de docenten die me de afgelopen vier jaar hebben begeleid. Zij hebben meegeleefd met mijn verhaal. Ze hebben me de kans gegeven om mezelf te ontwikkelen als danser, maar ook als persoon. Als de muziek stopt, laat ook ik mijn tranen de vrije loop.

Ik sluit op het MUDA dan ook een belangrijk hoofdstuk af. Op deze school heeft men mij geaccepteerd zoals ik ben, na een aartsmoeilijke periode op de Koninklijke Balletschool van Antwerpen. Ik neem hier niet alleen afscheid van lieve docenten en dierbare klasgenoten, maar ook van mensen

als Anneke en Sabine van de balie. Twee dames die met heel kleine handelingen zo'n groot verschil hebben gemaakt. Als de naam Aaron nog officieel op mijn identiteitskaart staat – terwijl ik al enige tijd door het leven ga als Nora – passen zij mijn schoolrapporten eigenhandig aan: 'Aaron' verdwijnt onder een laagje Tipp-Ex en in handgeschreven letters verschijnt 'Nora'. Zulke kleine gebaren ontroeren me enorm. Ze geven hoop. Ze overtuigen me van het feit dat niet iedereen het slecht met me voorheeft. De schoolpoort van het MUDA achter me dichttrekken valt me zwaar. Maar al het optimisme en de warmte van deze mensen neem ik met me mee. Als een extra dekentje. Klaar om me te focussen op 19 juni.

—

De zon schijnt door mijn zolderraam. Buiten is de zomer gestart. Mijn koffer staat klaar in de gang. Vanmiddag vertrek ik naar het ziekenhuis.

In mijn slaapkamer denk ik die dag aan alle scenario's die me kunnen overkomen. Ik beleef elke seconde thuis alsof het mijn laatste is. Ik besef dat me morgen geen routine-ingreep wacht. Dit is groots. Ingrijpend. Onomkeerbaar. Niets zal ooit nog hetzelfde zijn.

In de badkamer sta ik nog eens lang stil voor de spiegel, al vele jaren mijn grote vijand. Ik laat mijn ogen langzaam over mijn lichaam glijden. Van kop tot teen. Ik zie details,

imperfecties en delen die niet voldoen aan mijn ideaalbeeld. Mijn blik houdt halt ter hoogte van mijn penis – die heeft het uiterlijk van het geslachtsdeel van een tienjarig jongetje. Hij is gestopt met groeien sinds ik op mijn elfde gestart ben met puberteitsremmers. De tranen lopen over mijn wangen, terwijl ik mijn penis observeer. Hem aanraken kan ik niet: ik heb geen enkele affectie, geen enkele connectie met dit lichaamsdeel. Het is de allerlaatste keer dat ik naar dit ding moet kijken. Dat ik ermee moet plassen. Dat ik hem moet wassen. Met mijn handen frommel ik mijn penis tussen mijn dijen en ik kijk mezelf recht in de ogen: zo zal ik er binnenkort uitzien. Het lijkt wel of alle ingehouden pijn van de voorbije jaren eindelijk een weg naar buiten vindt. Het gewicht dat ik normaal op mijn schouders voel, waait weg als stof voor de wind. Ik draai me om en kijk over mijn schouders naar mijn rug in de spiegel: ik zie mijn billen, bovenbenen, kuiten en hielen. Mijn achterkant oogt al vrouwelijk. Nu de rest nog.

In het ziekenhuis klinkt diezelfde avond Shirley Bassey nog eens in mijn oren. *I am what I am, I am my own special creation*. Het nummer stelt me gerust, meer dan ooit. Muziek heeft dankzij mijn vader altijd al een helende of inspirerende rol in mijn leven gespeeld. Elke keer als ik een obstakel moet overwinnen, of als ik het moeilijk heb, laat hij Shirley Bassey of Elvis Presley horen. Hij zingt de liedjes mee en legt uit waarover de teksten gaan.

Speciaal voor dit moment in het ziekenhuis, de avond voor de operatie, heb ik in een iPodmapje alle muziek verzameld die ik nog wil horen. Liedjes die me in mijn jeugd kracht gaven wanneer ik het nodig had. Zo luister ik ook naar Beyoncé en Etta James, stuk voor stuk sterke vrouwen die me moed inspreken. *Their power is my power.*

De laatste avond voor de operatie breng ik helemaal alleen door in mijn ziekenhuisbed – dat is hoe ik het wil. Mijn ouders zijn stilletjes naar huis vertrokken, ik weet hoe moeilijk zij het hebben. Ik neem uitgebreid de tijd om na te denken. De afgelopen achttien jaar spelen zich als een film af voor mijn ogen. Ik zie wraakzuchtige mensen passeren, zielsverwanten ook, ik tref mooie momenten en donkere dieptepunten. Ik zie mijn lieve ouders die hun hele leven hebben opgeofferd voor mij, en de grenzen van het ouderschap hebben verlegd. Ik denk aan de loodzware periode op de balletschool. Aan mijn tweelingbroer Arno. Het is een heel emotioneel moment. Ik, alleen met mezelf. Maar dit zijn geen tranen van verdriet. Het zijn tranen van opluchting. En diepe dankbaarheid.

Na achttien jaar word ik morgen bevrijd uit de helse gevangenis waarin ik leef. Genoeg gevochten. Genoeg gewacht. Dit is het begin van een nieuw hoofdstuk. Nora kan morgen eindelijk ontluiken, zichzelf verder ontdekken en ontpoppen als een vlinder die de wereld aankan. Ik heb nooit één seconde getwijfeld aan mijn keuze. Achteraf spijt hebben zal mij dus ook niet overkomen. Het besef dat dit mijn laatste uren als ‘jongen’ zijn, maakt me zo intens

gelukkig dat ik er amper woorden voor vind. Ik ben klaar om herboren te worden.

—

Er wordt op de deur geklopt. 'Hoe gaat het?' vraagt een verpleegster. De zenuwen gieren door mijn lijf. Ze biedt me een kalmeringsmiddel aan, maar ik weiger. Ik wil alles bewust meemaken. Alert zijn. Alle gevoelens incasseren. Vandaag wordt een dag die ik nooit zal vergeten.

Op weg naar de operatiekamer razen allerlei gedachten onophoudelijk door mijn hoofd. Wat als er iets misgaat? Wat als ik straks doodga? Heb ik mijn ouders wel verteld hoeveel ik van ze hou? Sterven tijdens de ingreep is een mogelijkheid waar ik rekening mee moet houden. Maar het allerergste wat me nu nog kan overkomen, is heengaan als jongen. Ik wil niet in een doodskist liggen met een geslachtsdeel dat ik haat. Ik heb de chirurg meermaals en expliciet gevraagd om de transitie dan op z'n minst af te maken. Laat dat mijn laatste wens zijn: als ik vandaag moet sterven, wil ik sterven als vrouw.

In de gang waar ik wacht op mijn operatie ligt iets verderop een klein meisje in de armen van haar ouders. Ze is ernstig ziek en moet zo dadelijk ook onder het mes. Haar ouders proberen haar af te leiden met een pop en het meisje houdt zich wonderbaarlijk sterk. Als zij dat kan, moet ik dat ook kunnen, denk ik bij mezelf. De radio staat aan en

buiten deze vier muren zijn mensen aan het ontbijten, winkelen, werken, vrijen of ze laten hun hond uit. Het leven gaat door. Maar ik lig hier, klaar voor de belangrijkste dag van mijn leven.

‘Nora Monsecour?’ Twee verpleegsters rijden mijn bed de operatiekamer binnen. Ik bijt op mijn lip van de zenuwen en probeer mezelf te kalmeren. Nooit eerder kwamen zo veel emoties samen. Vreugde, angst, stress, wanhoop, nieuwsgierigheid, geluk. Mijn hoofd is één groot slagveld en mijn hart tikt als een tijdbom. Om mij heen zijn artsen druk in de weer, de anesthesist doet zijn werk. Nog voor ik tot tien kan tellen ben ik in dromenland. Wat ik dan nog niet weet, is dat ik zal ontwaken in een nachtmerrie.

—